

A Pécsi Ítéltábla a ... jogtanácsos által képviselt **felperes neve.** (címe) felperesnek - dr. Mihályi Szabolcs László ügyvéd által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperes ellen vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása iránt indított perében aTörvényszék 2016. március hó 29. napján kelt .../12. számú ítélete ellen a felperes részéről 14., 18. sorszám, az alperes részéről 15., 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

A bíróság megállapítja, hogy a II. rendű alperes, mint a ... törölt gazdálkodó szervezet vezetője, a gazdálkodó szervezet fizetési képzetlenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a hitelezők követelésének kielégítését 27.491.136,- (huszonhétmillió-négyszázkilencvenegyezer-százharminchat) forint összegben megghiúsította.

A II. rendű alperes által fizetendő vagyoni biztosíték összegét 25.324.745,- (huszonötmillió-háromszázhuszonnégyezer-hétszáznegyvenöt) forintra felemeli.

A keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.

A II. rendű alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 364.000,- (háromszázhatvannégyezer) forintra felemeli.

A felperes által fizetendő illeték összegét 1.012.600,- (egymillió-tizenkettőezer-hatszáz) forintra leszállítja, a II. rendű alperes által fizetendő illeték összegét 1.012.600,- (egymillió-tizenkettőezer-hatszáz) forintra felemeli.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 148.000,- (száznegyvennyolcezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A II. rendű alperes a közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező tagja és önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt 2001. október hó 1. napjától 2010. július hó 29. napjáig.

A felszámolásának kezdő időpontja 2012. február hó 28. napja volt. A felperes a felszámolási eljárásban 25.314.745,- forint hitelezői igénnyel az adós hitelezője volt. A „f.a.” felszámolásának befejezése folytán az adóst a cégbíróság 2013. április 30. hatállyal a cégjegyzékből törölte. A felszámolási eljárás - vagyon és irathiany miatt - egyszerűsített módon, a hitelezők kielégítése nélkül fejeződött be, a kielégítetlen hitelezői igények összege 27.491.136,- forint volt.

Felperes keresetében a Cstv.33/A.§-a alapján annak megállapítását kérte, hogy a II. rendű alperest, mint a ... vezető tisztségviselője a társaság 2009. december 31-én bekövetkezett fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezése után nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el, és ezzel okozati összefüggésben 57.547.000,- forint összegű vagyonsökkenés következett be. Kérelmet terjesztett elő 25.314.745,- forint vagyoni biztosíték megfizetésre kötelezés iránt is.

A felperes kereseti tényállításként az alábbi magatartásokra hivatkozott:

A II. rendű alperes az üzletrészt megvásároló vevő részére az okiratok aláírását megelőzően átadta a társaság vagyonát, eszközeit és könyvelését. (1. számú kereseti tényállítás). Nem igényelte vissza az adóhivataltól az adóst megillető 9.726.000,- forint összegű általános forgalmi adót, annak ellenére, hogy ez fedezte volna a 2011. április-májusban lejárt valamennyi tartozást. (2. számú kereseti tényállítás). 2010. július hó 1. napjáig 29.000.000,- forint készpénzvagyonnal nem tudott elszámolni. (3. számú kereseti tényállítás). A rendelkezésre álló pénzeszközökből további gépeket, árut vásárolt, és azokat állítása szerint az üzletrész vevőjének átadta (4. számú kereseti tényállítás). Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy a II. rendű alperes, mint a „f.a.” törölt gazdálkodó szervezet vezetője, a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2010. év eleji bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona 7.634.000,- forinttal csökkent. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy vagyoni biztosíték címén fizessen be aTörvényszék Gazdasági Hivatala letéti számlájára 7.634.000,- forintot. Ezt meghaladóan a kereseti kérelmet és a vagyoni biztosíték adásra kötelezés iránti kérelmet elutasította.

A per során kirendelt igazságügyi adó-, járulék-, könyvszakértői vélemény alapján megállapította, hogy az adós 2009. év végén, 2010. év elején fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, mert az esedékes tartozások megfizetéséhez szükséges likvid pénzeszközzel nem rendelkezett. Megállapította, hogy a II. rendű alperes 2010. március és áprilisban nem igényelt vissza 7.634.000,- forint általános forgalmi adót az elmaradt önellenőrzés vagy az eszközök bizonylatok nélkül történő értékesítése miatt, amely a II. rendű alperesnek felróható magatartás, ezért a felelőssége a Cstv.33/A.§ szerint fennáll (2. számú kereseti tényállítás).

Az 1. számú kereseti tényállítás tekintetében az álláspontja az volt, hogy nem bizonyította, hogy a társaság eszközeinek, kulcsainak a vevő részére az üzletrész átruházási szerződés előtti átadásával okozati összefüggésben vagyonsökkenés következett be. Utalt arra, hogy nem alapozza meg a II. rendű alperes felelősségét a jegyzett tőke felemelési kötelezettség elmulasztása sem, mivel ezzel okozati összefüggésben nem került sor vagyonsökkenésre.

A 3. számú kereseti tényállítás tekintetében kifejtette, hogy a pénzeszközből eszközvásárlás történt, ezt meghaladóan pedig a felperes a felelősség megállapításához szükséges tényállási elemeket nem bizonyította.

A 4. számú kereseti tényállítás tekintetében kiemelte, hogy a 2009. év végi, 2010. év eleji eszközvásárlás nem alapozza meg a II. rendű alperes felelősségét, mert a Cstv.33/A.§ nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulásáért való felelősség szabálya, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kialakulásáért az ügyvezetőnek a társaság hitelezőivel szemben nincs helytállási kötelezettsége. Utalt arra, hogy az eszközvásárlás nem jelentett vagyonsökkenést, mivel annak folytán a társaság pénzeszköze csökkent, de a tárgyi eszközállománya növekedett, vagyonsvltózás ezért nem következett be.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a II. rendű alperes felelősségének megállapítását 57.574.000,- forint vagyonsvltózás vonatkozásában kérte azzal az indokkal, hogy az adós vagyonsvltése az üzletrész átruházása előtt, a II. rendű alperes ügyvezetése alatt bekövetkezett, és a II. rendű alperes felelősségét a 2009. december 31-i mérleg szerinti eszközérték alapul vételével kell megállapítani. Álláspontja szerint a II. rendű alperes személyes előadása - mely szerint a társaság eszközeit, iratait 2010 áprilisában, az üzletrész átruházás előtt egy idegennek átadta - a felelősséget önmagában megalapozza.

A II. rendű alperes az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, 2010. év elején a társaság még működött, ekkor a vagyonsvltés még visszafordítható lett volna, és nem bizonyított, hogy ő maga a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet észlelte. Hivatkozott arra, hogy az általános forgalmi adó visszaigénylése lehetőség a gazdasági társaság vezetése számára, nem kötelezettség, mulasztás e tekintetben nem terheli, az ÁFA visszaigénylésére a vállalkozási tevékenység folytatása, a várható befizetési kötelezettségekre tekintettel nem került sor. Utalt arra is, hogy nem tudott a visszaigénylés lehetőségéről, és hogy nem tisztázott, egyáltalán visszaigényelhető volt-e a szakértői véleményben megjelölt ÁFA.

A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai alapján az alábbiakkal kiegészíti:

A ... 2010. július hó 29. napján megtartott taggyűléséről készült jegyzőkönyv 1. pontja szerint az alábbiakat tartalmazza:

„Az ügyvezető tájékoztatja a belépő tagot a társaság anyagi helyzetéről, együtt áttekintik a társaság könyvelési anyagát, a társaság követeléseit és tartozásait, valamint ügyvezető tájékoztatja a belépő tagot, hogy a társaság meglévő árukészlettel rendelkezik, mellyel együtt kívánja a társaságot átadni belépő tag, alapító részére.

... belépő tag a fenti tájékoztatást megértette, tudomásul vette és kijelenti, hogy a társaság gazdasági helyzetét ismeri, annak ismeretében kívánja az üzletrészeket megvásárolni, és az üzletrészek vételárának meghatározása is erre figyelemmel történt, így ... belépő tag a meglévő árukészlettel és a gazdasági társaság tartozásaival együtt vásárolja meg az üzletrészeket. ... belépő tag kijelenti, hogy a jövőben követelést nem támaszt a társaság jelenlegi tagjaival szemben.

Ügyvezető kötelezettséget vállal arra, hogy a társaság teljes könyvelési anyagát, tárgyi eszköz nyilvántartását, számlakövetelések és esetleges számlatartozások aktuális listáját, a gazdasági társaság aktuális ... Igazgatósága által kibocsátott, az aktuális egyenlegről szóló folyószámla

kivonatát és a működés folyamatosságához szükséges egyéb iratokat a mai napon átadja ... részére, mellyel egyidejűleg arról felek átadás-átvételi jegyzőkönyvet vesznek fel. Ügyvezető tájékoztatja továbbá a belépő tagot, hogy a társaság ellen 2006. november 30. napjával végrehajtási eljárás indult, melynek ügyszáma: 7748755807. ... a fenti tájékoztatást megértette és tudomásul vette azzal, hogy kijelenti, a társaság gazdasági helyzetét ismeri."

Az eszközök és iratanyag átadás-átvételéről jegyzőkönyv nem készült.

A kiegészített tényállásra is figyelemmel helyesen látta az elsőfokú bíróság, hogy az ügyvezetői felelősség megállapításának Cstv.33/A.§-ban foglalt feltételei teljesültek, a felelősség mértékével azonban a másodfokú bíróság - az alábbiakban kifejtett indokokra tekintettel -nem ért egyet.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a ... 2009. év végén, 2010. év elején fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az igazságügyi könyvszakértői vélemény szerint 2009. év végén a társaság likvid pénzeszköze a rövid lejáratú kötelezettségeket nem fedezte, 2009. december hó 31. napján a likvid pénzeszköz hiány 23.664.000,- forint volt (59. sorszám alatti szakvélemény). A gazdasági társaság saját tőkéje 2009. év végére 73.000,- forintra csökkent, az árubeszerzések, árbevétel és az egyéb kiadások figyelembevételével az árrés nem fedezte a cég egyéb költségeit, a gazdálkodás veszteséges volt (szakértő 61. sorszám alatti jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata).

Egyetért a másodfokú bíróság azzal is, hogy önmagában az a tény nem alapozza meg a II. rendű alperes felelősségét, hogy a II. rendű alperes a gazdasági társaság eszközeit az üzletrész átruházása előtt átadta a vevőnek (1. számú kereseti tényállítás). Helyesen látta az elsőfokú bíróság azt is, hogy a 2009. év végi, 2010. év első félévi eszközvásárlás nem jelent vagyonsökkenést, mivel annak folytán a társaság pénzeszköze ugyan csökkent, de tárgyi eszköz állománya növekedett, vagyonsvábblás tehát nem következett be (4.számú kereseti tényállítás).

A 3. számú kereseti tényállítás értékelése során azonban az elsőfokú bíróság bizonyítatlan tényekből indult ki, és volt le jogi következtetést, amikor azt állapította meg, hogy a 2009. év végi pénzkészletből eszközvásárlás történt.

A ... a 2009. évi mérleg szerint 2009. december hó 31. napján 28.960.000,- forint pénztári - nem bankszámlán kezelt - készpénzállománnyal rendelkezett, melyről a II. rendű alperes nem is állította, hogy a társaság új ügyvezetőjének (az üzletrész vevőjének) átadta volna, és ilyen nyilatkozatot a kiegészített tényállásban idézett taggyűlési jegyzőkönyv sem tartalmaz. A 2009. évi mérleg szerinti pénzeszköz alakulása azonban az üzletrész értékesítéséig nem követhető nyomon, nem állapítható meg a beszerzések és értékesítések mértéke, és így az eszközállomány változása sem. A 28.960.000,- forint pénzeszközből a bizonylatok szerint 3.005.000,- forint árubeszerzés történt, és 8.647.000,- forint eszköz értékesítés dokumentált, mely utóbbi a pénzeszköz állományt növelte, e tényekből pedig az következik, hogy a 2009. évi pénzkészletnek 2010.-ben növekednie kellett volna. Valójában azonban az üzletrész értékesítéskor készpénzvagyron nem volt, legalábbis nem volt megtalálható a társaság bankszámláján, ahol azt az alperesnek tartania kellett volna. A 2009. december 31-i mérlegadatokat szerint rendelkezésre álló készpénzvagyron tehát az alperes ügyvezetése alatt eltűnt, annak sorsa nem volt tisztázható. E készpénzvagyron fedezetet nyújtott volna a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igényekre, ennek hiánya, felhasználása igazolhatatlansága közrehatott abban, hogy a hitelezői igények kielégítése megghiúsult, e tény pedig az alperes felelősségét megalapozza.

A II. rendű alperes személyesen úgy nyilatkozott .../18. sorszám alatti jegyzőkönyv), hogy 25-40.000 euró értékben szerzett be árut, és ennek ellenértéke kiegyenlítésre is került (61. sorszám alatti jegyzőkönyv), e tény azonban nem igazolt. Az igazságügyi szakvélemény szerint valóban történtek beszerzések és értékesítések 2010. év első feléig, de ezek a II. rendű alperes által állított mértékben bizonylatokkal alá nem támaszthatók.

Az igazságügyi szakértői vélemény szerint az ÁFA visszaigénylés elmulasztásának oka is a bizonylat nélküli értékesítés lehetett (34. sorszám alatti szakvélemény 6. oldal), elmaradt az önellenőrzés, és az bizonylatok hiányában ez a felszámolási eljárásban sem volt pótolható, így a hitelezői igények megghiúsulásában az ÁFA visszaigénylés elmaradása is közrehatott. (2. számú kereseti tényállás)

Nem mentesíti a II. rendű alperest a felelősség alól az őt követő ügyvezető - az üzletrész vevője - mulasztása sem, az, hogy az új ügyvezető nem teljesítette a felszámolás során a Cstv. 31. § szerinti kötelezettségeit, mivel a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges, az egyetemleges kötelezettek közül pedig a felperes bármelyikkel szemben felléphetett a Ptk. 6:28.§ (1) bekezdése alapján.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy a II. rendű alperes, mint az adós vezetője a gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, és ezáltal a hitelezők teljes követelésének kielégítését - 27.491.136,- forint összegben - megghiúsította. A másodfokú bíróság a keresetet ezt meghaladóan tekintette elutasítottnak, és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán a II. rendű alperes által fizetendő vagyoni biztosíték összegét 25.314.745,- forintra felemelte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán a felperes pernyertessége 50 % mértékű, ezért a másodfokú bíróság a II. rendű alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 364.000,- forintra felemelte, a felek által fizetendő illeték mértékéről a pernyertesség-pervesztesség aránya figyelembevételével határozott a Pp.81.§-a és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján. A Pp.81.§ szerint kötelezte a II. rendű alperest a felperes javára másodfokú perköltség megfizetésére.

Pécs, 2018. február 14.

. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró